

Αρ. Πρωτ. 48/2021

Αθήνα, 11/10/2021

Σχόλια Green Tank στο νομοσχέδιο για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2018/2002 (ενεργειακή απόδοση)

A. Για την ενσωμάτωση της Οδηγίας για την Ενεργειακή Απόδοση

Ο ρόλος της εξοικονόμησης ενέργειας είναι θεμελιώδους σημασίας στη μάχη ενάντια στην εντεινόμενη κλιματική κρίση. Η μείωση της ζήτησης ενέργειας σχετίζεται άμεσα με την επίτευξη των στόχων μείωσης των εκπομπών στο δρόμο προς την κλιματική ουδετερότητα.

Η ενσωμάτωση της οδηγίας 2018/2002 για την ενεργειακή απόδοση που περιλαμβάνεται στο ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο «Καθαρή Ενέργεια για όλους» του 2018 είναι καθυστερημένη και θα δημιουργήσει περιπλοκές για δύο βασικούς λόγους. Πρώτον, διότι ήδη από τις 14 Ιουλίου 2021 στο πλαίσιο του “fit for 55” η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέθεσε πρόταση αναθεώρησής της η οποία είναι σαφώς πιο φιλόδοξη από την 2018/2002. Δεύτερον, διότι το νομοσχέδιο που ενσωματώνει την οδηγία είναι συμβατό με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) του 2019, τη στιγμή που η ελληνική κυβέρνηση έχει εκκινήσει -και σωστά-, τη διαδικασία αναθεώρησής του προκειμένου η Ελλάδα να συμμορφωθεί με τον νέο ευρωπαϊκό κλιματικό στόχο για μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55% το 2030 σε σχέση με τα επίπεδα του 1990. Ο στόχος δε αυτός του -55%, σύμφωνα με τις ανακοινώσεις της ηγεσίας του ΥΠΕΝ, πρόκειται να εφαρμοστεί και σε εθνικό επίπεδο, πράγμα που θα αποτυπωθεί στον επερχόμενο πρώτο εθνικό κλιματικό νόμο. Πρόκειται για μια πολύ σημαντική ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας σε σχέση με τις δεσμεύσεις του υφιστάμενου ΕΣΕΚ του 2019. Καθώς είναι βέβαιο ότι τόσο η συμμόρφωση με την υπό αναθεώρηση ευρωπαϊκή οδηγία για την ενεργειακή απόδοση, όσο, κυρίως, η αύξηση της κλιματικής φιλοδοξίας για το 2030 σε εθνικό επίπεδο θα απαιτήσει αυξημένη ενεργειακή απόδοση σε όλους τους τομείς της οικονομίας σε σχέση με τις αντίστοιχες δεσμεύσεις του υφιστάμενου ΕΣΕΚ, θα έπρεπε το νομοσχέδιο να περιλαμβάνει πιο φιλόδοξες δεσμεύσεις από αυτές που αυτή τη στιγμή περιέχει.

Ειδικότερα σχόλια:

- Ο στόχος ενεργειακής απόδοσης για το 2030 που περιλαμβάνεται στο νομοσχέδιο (16,5 εκατομμύρια TWh στην τελική κατανάλωση ενέργειας ή 38,3% σε σχέση με τα σενάρια του 2007 για το 2030) είναι πιο φιλόδοξος από τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό του 36-37% που περιλαμβάνεται στην πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναθεώρηση της οδηγίας 2018/2002 αλλά ταυτίζεται με αυτόν του υφιστάμενου ΕΣΕΚ, που τελεί υπό αναθεώρηση. Επιπλέον, η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον νέο στόχο ενεργειακής απόδοσης είναι συμβατή με τον κλιματικό στόχο μείωσης των καθαρών εκπομπών κατά 55% για το 2030, δεν είναι όμως συμβατή με τον στόχο συγκράτησης της θερμοκρασίας στον 1,5°C ο οποίος θα απαιτούσε μείωση καθαρών εκπομπών κατά

τουλάχιστον 65%. Κατά συνέπεια προτείνεται ο νέος εθνικός στόχος ενεργειακής απόδοσης να κυμανθεί στα επίπεδα του 45%. Ένας τέτοιος θα έχει και σημαντικά οικονομικά οφέλη καθώς θα μειώσει την εξάρτηση από εισαγωγές ενεργειακών προϊόντων δημιουργώντας παράλληλα και νέες θέσεις εργασίας.

- Επιπλέον, η υποχρέωση για 0,8% ετήσια εξοικονόμηση ενέργειας της μέσης ετήσιας κατανάλωσης της τελευταίας τριετούς περιόδου που θεσπίζεται στο νομοσχέδιο, είναι επίσης συμβατή με το υφιστάμενο ΕΣΕΚ, αλλά όχι και με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναθεώρηση της Οδηγίας η οποία επιβάλλει ετήσια εξοικονόμηση 1,5%. Προτείνεται η αύξηση του στόχου τουλάχιστον στα επίπεδα της πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- Επιπροσθέτως, το νομοσχέδιο στο άρθρο 6 περιλαμβάνει την πρόβλεψη της υπό ενσωμάτωση οδηγίας 2018/2002 για ανακαίνιση του 3% του συνολικού εμβαδού δαπέδου θερμαινόμενων ή ψυχόμενων κτιρίων που είναι ιδιοκτησίας της κεντρικής δημόσιας διοίκησης. Ωστόσο δεν περιλαμβάνει την πρόβλεψη της πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την υπό αναθεώρηση οδηγία για ετήσια μείωση της ζήτησης σε ενέργεια του δημοσίου τομέα κατά 1,7% η οποία ενισχύει τον υποδειγματικό ρόλο που μπορεί και πρέπει να παίξει ο δημόσιος τομέας στην εξοικονόμηση ενέργειας. Προτείνεται συνεπώς η προσθήκη μιας τέτοια δέσμευσης και στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο.
- Επίσης, η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναθεωρημένη οδηγία εισάγει μια νέα γενική διάταξη με στόχο την ισχυροποίηση της νομικής βάσης για την εφαρμογή της Αρχής της Προτεραιότητας στην Ενεργειακή Απόδοση (Efficiency first principle). Σύμφωνα με αυτήν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι λύσεις ενεργειακής απόδοσης λαμβάνονται υπόψη στις σημαντικές αποφάσεις σχεδιασμού, πολιτικής και επενδύσεων που αφορούν τους ακόλουθους τομείς: α) ενεργειακά συστήματα, και β) μη ενεργειακοί τομείς, όταν οι εν λόγω τομείς έχουν αντίκτυπο στην κατανάλωση ενέργειας και στην ενεργειακή απόδοση. Προτείνεται η προσθήκη αντίστοιχης πρόβλεψης και στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο.
- Απουσιάζει από το νομοσχέδιο πρόβλεψη για τη διοχέτευση στα κράτη μέλη μέσω του νέου Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα (Social Climate Fund) των μελλοντικών εσόδων από το νέο Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών που δημιουργείται για τους τομείς των κτιρίων και των μεταφορών. Τα έσοδα αυτά θα στηρίξουν τα κράτη μέλη στην εκπλήρωση της υποχρέωσής τους να εφαρμόσουν μέτρα ενεργειακής απόδοσης και μέτρα πολιτικής στο πλαίσιο της υποχρέωσης εξοικονόμησης ενέργειας κατά προτεραιότητα μεταξύ των ευάλωτων πελατών και των ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ζουν σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές. Προτείνεται το νομοσχέδιο να συμπεριλάβει προβλέψεις για τη χρήση αυτών των πόρων σε

εναρμόνιση με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναθεώρηση της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση.

Επίσης, σε εναρμόνιση με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναθεώρηση της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση, προτείνεται το νομοσχέδιο να συμπεριλάβει:

- Προβλέψεις για την εφαρμογή ενός συστήματος διαχείρισης ενέργειας ως προκαθορισμένη υποχρέωση για μεγάλους καταναλωτές ενέργειας σε εναρμόνιση.
- Σαφέστερες και αυστηρότερες απαιτήσεις για την εξασφάλιση της απαραίτητης τεχνικής επάρκειας για τους παρόχους ενεργειακών υπηρεσιών, τους ενεργειακούς ελεγκτές, τους διαχειριστές ενέργειας και τους εγκαταστάτες (μέσω τακτικής αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των συστημάτων και διασφαλίζοντας ότι ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς).
- Προϋποθέσεις για την ανακαίνιση μη οικιστικών κτιρίων μεγάλης κλίμακας, ώστε να εκτιμάται η σκοπιμότητα πραγματοποίησης της ανακαίνισης μέσω συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης.
- Υποχρέωση υποβολής έκθεσης για επενδύσεις ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένων συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης που έχουν συναφθεί.

B. Μέρος Δ', Άρθρα 36-40 που αφορούν τις ενεργειακές κοινότητες

Εντοπίζονται ρυθμίσεις που κινούνται σε θετική κατεύθυνση, όπως η αύξηση του ορίου για τον εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό και τον περιορισμό της προτεραιότητας των ομαδοποιημένων αιτημάτων για σύνδεση. Άλλες ρυθμίσεις προκαλούν προβληματισμό, όπως η κατάργηση της πρόβλεψης για την πλειοψηφική συμμετοχή των φυσικών προσώπων στις ενεργειακές κοινότητες κερδοσκοπικού χαρακτήρα καθώς και η δυνατότητα μεταβίβασης των σταθμών των ενεργειακών κοινοτήτων σε φυσικά ή και νομικά πρόσωπα.

Σε κάθε περίπτωση για την ορθή περαιτέρω ανάπτυξη του θεσμού είναι αναγκαίες συνολικότερες ρυθμίσεις στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης των Οδηγιών 2018/2001 για τις ΑΠΕ (Renewables Energy Directive II, REDII) και 2019/944 για τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (Internal Electricity Market Directive, IEMD).

Ειδικότερα σχόλια:

Άρθρο 36: Με την αφαίρεση της πρόβλεψης του β' εδαφίου της παρ.4 του αρ.6 του ν.4513/2018 για πλειοψηφική συμμετοχή των φυσικών προσώπων σε ενεργειακές κοινότητες κερδοσκοπικού χαρακτήρα (δηλαδή ΕΚΟΙΝ που διανέμουν πλεονάσματα χρήσης) τόσο κατά τη σύσταση όσο και καθ' όλη τη διάρκεια της ΕΚΟΙΝ, ουσιαστικά περιορίζεται η υποχρέωση πλειοψηφικής συμμετοχής των φυσικών προσώπων μόνο κατά τον χρόνο διανομής των πλεονασμάτων.

Άρθρο 37: Η τροποποίηση στον 4513/2018 που επέρχεται με αυτό το άρθρο αφαιρεί ως αιτία λύσης μιας ΕΚΟΙΝ την απώλεια πλειοψηφικής συμμετοχής φυσικών προσώπων σε αυτήν. Έτσι δεν διαλύεται μια ΕΚΟΙΝ αν αποχωρήσει ένα φυσικό πρόσωπο που είναι μέλος της.

Οι τροποποιήσεις στον 4513/2018 που επέρχονται με αυτό και το προηγούμενο άρθρο ουσιαστικά διευκολύνουν τις εταιρίες καθώς αίρουν την υποχρέωση της πλειοψηφικής συμμετοχής φυσικών προσώπων για τη σύσταση μιας ΕΚΟΙΝ κερδοσκοπικού χαρακτήρα όπως και αυτή για τη διατήρηση της πλειοψηφίας από φυσικά πρόσωπα καθ'όλη τη διάρκεια ζωής της ΕΚΟΙΝ, περιορίζοντάς την μόνο στον χρόνο διανομής των πλεονασμάτων χρήσης. Οι τροποποιήσεις αυτές αντίκειται στο πνεύμα του θεσμού των ΕΚΟΙΝ που είναι η ενίσχυση της ενεργειακής δημοκρατίας μέσω της ενεργού συμμετοχής των πολιτών στην ενεργειακή μετάβαση.

Ωστόσο, στο άρθρο 37 θετική είναι η πρόβλεψη ότι εφόσον μια ΕΚΟΙΝ μετασηματιστεί σε κάποια εταιρική μορφή χάνει τα προνόμια που διέπουν την ΕΚΟΙΝ και ειδικότερα την τιμή αποζημίωσης της παραγόμενης ενέργειας και την προτεραιότητα αξιολόγησης για χορήγηση άδειας παραγωγής ή Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης

Άρθρο 38: Καταργεί την προτεραιότητα που είχαν τα κοινά αιτήματα ομάδας ενεργειακών κοινοτήτων για χορήγηση προσφοράς σύνδεσης προς τον ΑΔΜΗΕ από 01.01.2021. Η προτεραιότητα ωστόσο παραμένει για τις αιτήσεις ομάδων ΕΚΟΙΝ που είχαν γίνει μέχρι και 31.12.2020.

Πρόκειται για μια θετική πρόβλεψη, καθώς αποπειράται να περιορίσει από το 2021 και μετά τις στρεβλώσεις που δημιουργούνται στην αγορά από την προτεραιότητα που είχαν τα ομαδοποιημένα έργα ενεργειακών κοινοτήτων κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Δεν αντιμετωπίζεται όμως ικανοποιητικά η κατάσταση που έχει ήδη δημιουργηθεί το προηγούμενο διάστημα, και που έχει προκαλέσει στρεβλώσεις και αδικίες όχι μόνο εντός αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας αλλά και μεταξύ των ενεργειακών κοινοτήτων. Οι στρεβλώσεις προκύπτουν από την απόπειρα εταιριών ΑΠΕ να εκμεταλλευτούν το νομικό πλαίσιο των ενεργειακών κοινοτήτων προκειμένου να παρακάμψουν τον ανταγωνισμό και να αποκτήσουν τόσο τις διευκολύνσεις στην αδειοδοτική διαδικασία όσο και τις υψηλές εγγυημένες τιμές που προσφέρονται στις ενεργειακές κοινότητες.

Άρθρο 39: Κρίνεται ως θετική η αύξηση του ορίου ισχύος σταθμών εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού από ΕΚΟΙΝ που στόχο έχουν την κάλυψη ιδίων αναγκών ηλεκτρικής ενέργειας από 1 σε 3 MW καθώς αυτό θα επιτρέπει σε περισσότερους πολίτες να αξιοποιήσουν τις ΑΠΕ και να προστατευθούν παράλληλα από αυξομειώσεις των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας σαν αυτές που βιώνουμε αυτήν την περίοδο.

Άρθρο 40: Με αυτό το άρθρο τροποποιούνται οι προϋποθέσεις μεταβίβασης αδειών σταθμών παραγωγής από ΑΠΕ, ΣΗΘΥΑ και υβριδικών σταθμών που ανήκουν σε ΕΚΟΙΝ. Στον 4513/5018

επιτρεπόταν η μεταφορά αδειών σταθμών μόνο μεταξύ ΕΚΟΙΝ, όχι μόνο του ίδιου χαρακτήρα αλλά και από ΕΚΟΙΝ κερδοσκοπικού χαρακτήρα σε ΕΚΟΙΝ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Σε κάθε περίπτωση η μεταφορά αδειών μεταξύ ΕΚΟΙΝ επιτρεπόταν με την προϋπόθεση ότι έχουν έδρα στην ίδια Περιφέρεια. Με την τροποποίηση του άρθρου 40 του νομοσχεδίου, ειδικά για την περίπτωση ΕΚΟΙΝ στην Περιφέρεια Αττικής επιτρέπεται η μεταφορά σταθμών και σε ΕΚΟΙΝ με έδρα σε όμορες Περιφέρειες. Η κυριότερη όμως αλλαγή που επιφέρει το νομοσχέδιο σε σχέση με τον νόμο 4513/2018 είναι ότι πλέον οι ΕΚΟΙΝ θα έχουν τη δυνατότητα να μεταβιβάζουν σταθμούς, εκτός από άλλες ΕΚΟΙΝ, και σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Αυτή η τροποποίηση από τη μία μεριά προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία στις μεταβιβάσεις αλλά από την άλλη μεριά, αποδυναμώνει τον θεσμό των ΕΚΟΙΝ επιτρέποντας δυνητικά τον περιορισμό τους μέσω της μεταφοράς σταθμών στην κυριότητα φυσικών ή νομικών προσώπων. Η τελευταία δε αναφορά στο άρθρο ότι οι μεταφορές αδειών σταθμών ΕΚΟΙΝ σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα πραγματοποιούνται με βάση «το τέταρτο και πέμπτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 9 του ν. 4513/2018» είναι ακατανόητη καθώς το άρθρο 9 του ν. 4513/2018 έχει μόνο 6 παραγράφους.

Επιπλέον, ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι στην περίπτωση μεταβίβασης ΕΚΟΙΝ σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, το νομοσχέδιο δεν διευκρινίζει αν χάνονται τα προνόμια της ΕΚΟΙΝ, αν δηλαδή ισχύουν οι προβλέψεις του άρθρου 37 του νομοσχεδίου. Καθώς τα προνόμια των ΕΚΟΙΝ υπάρχουν για να ενισχύσουν τη συμμετοχή των πολιτών και των δήμων σε ΕΚΟΙΝ, θα ήταν ιδιαίτερος προβληματικό να διατηρούνταν αυτά τα προνόμια και στην περίπτωση μεταβίβασης σταθμών ΕΚΟΙΝ σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Γ. Μέρος Ε' Εφαρμογή των από 1^{ης} Σεπτεμβρίου 2021 δεσμεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και της υπ' αρ. EC(2008)824 Απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με την υπόθεση COMP/AT.38.700

Η συμφωνία μεταξύ Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελλάδας, η οποία μεταφέρεται στα άρθρα 44-47, καλύπτει τις εκκρεμότητες της Ελλάδας και της ΔΕΗ σε σχέση με την αντιμονοπωλιακή υπόθεση για την πρόσβαση ιδιωτών στη λιγνιτική παραγωγή της ΔΕΗ που ξεκίνησε ουσιαστικά το 2008. Πρόκειται για μια υπόθεση που περιλάμβανε πολλά στάδια τα οποία είχαν πολύ μεγάλο, αρνητικό αντίκτυπο στην εθνική ενεργειακή πολιτική καθώς καθυστέρησαν τη μετάβαση στη μεταλιγνιτική περίοδο τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Οι επιπτώσεις αυτών των καθυστερήσεων είναι ορατές ιδιαίτερα αυτή την περίοδο που η χώρα αντιμετωπίζει μια τεράστια αύξηση των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας στοιχίζοντας εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ στην εθνική οικονομία. Η αύξηση αυτή θα ήταν σαφώς χαμηλότερη αν η Ελλάδα είχε προλάβει να αναπτύξει περισσότερες ενεργειακές υποδομές ΑΠΕ και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, κάτι που καθυστέρησε καθώς πολύτιμος χρόνος χάθηκε στις προσπάθειες διαιώνισης του λιγνιτικού μοντέλου ηλεκτροπαραγωγής. Επιπλέον, ολέθριες είναι οι συνέπειες των καθυστερήσεων στη στροφή της ενεργειακής πολιτικής σε βιώσιμη κατεύθυνση και για τις τοπικές κοινωνίες και οικονομίες των λιγνιτικών περιοχών της χώρας οι οποίες καλούνται σήμερα μέσα σε ελάχιστο χρόνο να πραγματοποιήσουν τεράστιες αλλαγές προκειμένου να επιβιώσουν. Χαρακτηριστικά

παραδείγματα «λύσεων» που επιχειρήθηκαν στο πλαίσιο της διευθέτησης της αντιμονοπωλιακής υπόθεσης, σε αυτή την πορεία των 13 ετών αποτελούν η αποτυχημένη απόπειρα πώλησης της «μικρής ΔΕΗ» το 2014 και οι δύο αποτυχημένες απόπειρες πώλησης το 2019 τμήματος (30% και 40% αντίστοιχα) του λιγνιτικού χαρτοφυλακίου της ΔΕΗ. Αν οποιαδήποτε από αυτές τις προσπάθειες ήταν επιτυχής, θα καθυστερούσε ακόμα περισσότερο η απόφαση για την απεξάρτηση της χώρας από τον ρυπογόνο και ζημιογόνο λιγνίτη με ακόμα μεγαλύτερες αρνητικές συνέπειες. Και ναι μεν οι ελληνικές κυβερνήσεις που διαχειρίστηκαν αυτές τις τρεις προσπάθειες πώλησης και μέσω αυτής παράτασης ζωής του λιγνιτικού μοντέλου ηλεκτροπαραγωγής φέρουν μεγάλο μερίδιο ευθύνης, αλλά ένα ακόμα μεγαλύτερο μερίδιο ευθύνης βαρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η τελευταία, ακόμα και μετά την απόφαση για απολιγνιτοποίηση και την εν τοις πράγμασι ραγδαία μείωση της λιγνιτικής ηλεκτροπαραγωγής, επέμεινε στην εφαρμογή μιας εντελώς παρωχημένης απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου που βασιζόταν σε ξεπερασμένα δεδομένα της προηγούμενης δεκαετίας και ήταν αδύνατο να εκπληρώσει τον κεντρικό της στόχο, ο οποίος ήταν η ενίσχυση του ανταγωνισμού μέσω της πρόσβασης στον «φθηνό» (τότε) λιγνίτη, το κόστος του οποίου όμως εκτοξεύθηκε ανεπιστρεπτί έκτοτε.

Τα άρθρα 48 και 49 του νομοσχεδίου που καταργούν οριστικά και αμετάκλητα την υποχρέωση για αποεπένδυση του λιγνιτικού χαρτοφυλακίου της ΔΕΗ και τα λοιπά διαρθρωτικά μέτρα για την πρόσβαση στον λιγνίτη και το περαιτέρω άνοιγμα της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρισμού, αποτελούν ουσιαστικά παραδοχή αποτυχίας αυτών των ολέθριων επιλογών που ταλάνισαν την ενεργειακή πολιτική της χώρας για 13 χρόνια.

Ειδικότερα σχόλια:

- Η συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ελληνικής κυβέρνησης διευκρινίζει σαφώς ότι η ηλεκτρική ενέργεια με την οποία θα προμηθεύει η ΔΕΗ τους αγοραστές δεν επιβάλλεται να προέρχεται από την καύση λιγνίτη (εδάφιο 7, σελίδα 7). Μπορεί κάλλιστα η ΔΕΗ να διοχετεύει ηλεκτρική ενέργεια από το υπόλοιπο ενεργειακό χαρτοφυλάκιο της (ΑΠΕ, υδροηλεκτρικά, ορυκτό αέριο) στους αγοραστές των πακέτων ηλεκτρικής ενέργειας προκειμένου να ικανοποιήσει τους όρους της συμφωνίας. Η λιγνιτική παραγωγή κάθε τριμήνου μεταξύ 4^{ου} τριμήνου 2020 και 4^{ου} τριμήνου, είτε του 2022 (το νωρίτερο) είτε του 2023 (το αργότερο), προσδιορίζει πρακτικά μόνο τον όγκο των πακέτων ηλεκτρικής ενέργειας που πρέπει να διαθέτει η ΔΕΗ στην προθεσμιακή αγορά η ΔΕΗ κατά τη διάρκεια των περιόδων πώλησης και θα βαίνει μειούμενη καθώς υλοποιούνται οι εθνικές δεσμεύσεις απόσυρσης των λιγνιτικών μονάδων. Πρόκειται για μια πολύ σημαντική ρύθμιση η οποία στην ουσία εγγυάται ότι η συμφωνία δεν επιβάλλει τη συνέχιση της χρήσης λιγνίτη σε αντίθεση με όλες τις προηγούμενες στο παρελθόν στο πλαίσιο της ίδιας αντιμονοπωλιακής υπόθεσης. Ωστόσο, το νομοσχέδιο δεν περιλαμβάνει τη συγκεκριμένη διευκρίνιση. **Προτείνεται λοιπόν να προστεθεί ξεχωριστό εδάφιο στο άρθρο 45 που να αποδίδει με ακρίβεια τον αντίστοιχο όρο 7 της Συμφωνίας που υπεγράφη με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή την 1^η Σεπτεμβρίου του 2021 και συγκεκριμένα: "For the avoidance of**

doubt these Commitments do not oblige PPC to supply any of the volumes under these products with lignite-fired power generation”.

- Το νομοσχέδιο ορίζει σωστά ότι για λόγους διαφάνειας βασικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στις τριμηνιαίες αναφορές που καταρτίζει ο Εντολοδόχος Παρακολούθησης και υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και, σε μη εμπιστευτική μορφή, στο ελληνικό δημόσιο και τη ΡΑΕ αναρτώνται με ανακοίνωση στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ. Εκτός όμως από τις ποσότητες που πουλήθηκαν και τις ενδεχόμενες αποκλίσεις από τις συμφωνηθείσες, ***τα υπό δημοσιοποίηση στοιχεία πρέπει να περιλαμβάνουν και τις τιμές πώλησης των αντίστοιχων πακέτων ηλεκτρικής ενέργειας, είτε στο Ελληνικό είτε στο Ευρωπαϊκό Χρηματιστήριο Ενέργειας, δηλαδή το βασικό περιεχόμενο των Ελληνικών Συμβολαίων Μελλοντικής Εκπλήρωσης (ΕΣΜΕ).***

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 46 περιγράφεται ότι σε περίπτωση κατά την οποία δεν επιτευχθεί και διατηρηθεί η Καθαρή Θέση Πωλητή από τη ΔΕΗ, η ποσότητα απόκλισης μεταφέρεται στο αντίστοιχο Ε.Σ.Μ.Ε. του επόμενου έτους εφαρμογής εντός της περιόδου δεσμεύσεων. Δεν αναφέρεται όμως τι συμβαίνει στην περίπτωση που η ΔΕΗ μια περίοδο στην οποία πρέπει να έχει καθαρή θέση πωλητή πουλήσει μεγαλύτερη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας από τη συμφωνημένη η οποία υπολογίζεται με βάση τη λιγνιτική της ηλεκτροπαραγωγή το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους. Σύμφωνα με δημοσιεύματα αυτό ακριβώς συνέβη κατά την πώληση του πρώτου πακέτου ενέργειας την περίοδο μεταξύ 17 και 28 Σεπτεμβρίου 2021, όπου η ΔΕΗ εκτιμάται ότι πούλησε 970 GWh ηλεκτρικής ενέργειας τη στιγμή που η υποχρέωσή της με βάση τη συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ήταν για 893 GWh. ***Προτείνεται να διευκρινιστεί ότι η πλεονάζουσα ποσότητα που πιθανόν να πωλείται μία περίοδο από τη ΔΕΗ θα μειώνει αναλογικά την ελάχιστη ποσότητα που πρέπει να πωληθεί την αμέσως επόμενη περίοδο.***